Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Oficina d'Accés a la Universitat

2026

Proves d'accés a la universitat

Geografia

Sèrie 1

Indiqueu l'opció triada:

Exercici 1.3: Opció A ☐ Opció B ☐

Espai per a la correcció

Qualificació			
Exercici 1	1.1		
	1.2		
	1.3		
Exercici 2	2.1		
	2.2		
Exercici 3	3.1		
	3.2		
	3.3		
Exercici 4	4.1		
	4.2		
	4.3		
Suma de notes parcials			
Qualificació final			

Espai per a la revisió

Comprovació		2a correcció	
☒		☒	
☒		☒	

Etiqueta de qualificació

Etiqueta de correcció

Etiqueta de l'estudiant

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

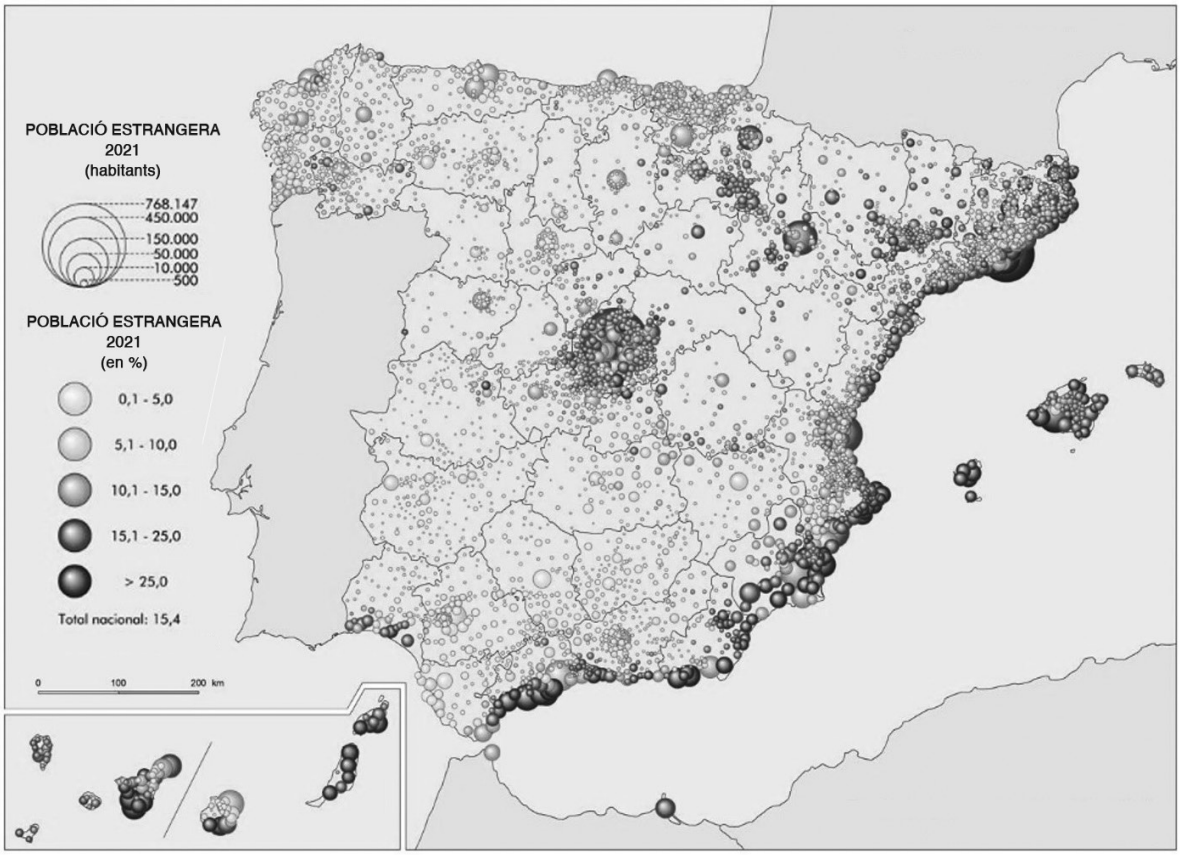
L'examen consta de QUATRE exercicis obligatoris. Cada exercici val 2,5 punts. En l'exercici 1, responeu a les qüestions 1.1 i 1.2, i en la qüestió 1.3 trieu UNA de les dues opcions proposades (A o B) i indiqueu-la a la portada. A continuació, resoleu els exercicis 2, 3 i 4 responent a TOTES les qüestions que s'hi plantegen.

Les respostes han de ser clares i han d'estar redactades de manera coherent i cohesionada, amb correcció gramatical, lèxica i ortogràfica.

Exercici 1

Observeu el mapa següent:

Població estrangera a Espanya (2021)

Font: Instituto Geográfico Nacional. *Atlas Nacional de España* [en línia].

1.1. A partir de l'observació del mapa, expliqueu el patró de distribució geogràfica de la població estrangera a Espanya i indiqueu tres comunitats autònomes on la presència de població estrangera sigui clarament elevada.

[1 punt]

1.2. Expliqueu quina relació hi ha entre la presència de població estrangera en unes zones i les activitats econòmiques que s'hi duen a terme.
[0,75 punts]

1.3. La immigració s'ha convertit en un factor clau en l'evolució demogràfica i social d'Espanya des de finals del segle XX. L'arribada de població estrangera planteja reptes d'integració, però també oportunitats per al desenvolupament econòmic i territorial.

Trieu UNA de les dues opcions següents (A o B). **Indiqueu a la portada de l'examen l'opció escollida.**

[0,75 punts]

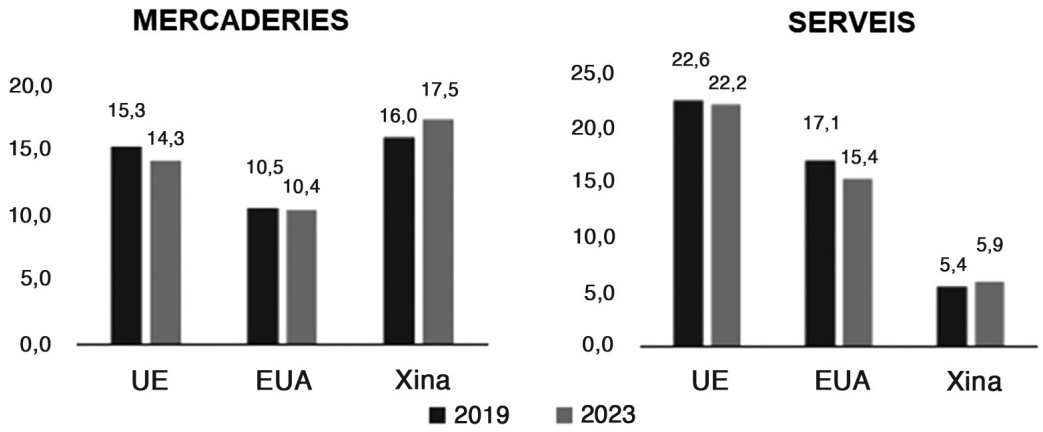
Opció A. Enumereu tres impactes positius de la població estrangera atenent a la seva contribució a frenar el despoblament i a dinamitzar l'economia dels nuclis rurals.

Opció B. Proposeu tres mesures de política pública per a millorar la integració i aprofitar el potencial demogràfic i econòmic de la població estrangera en territoris amb baixa densitat de població.

Exercici 2

Observeu el gràfic següent:

Exportacions de mercaderies i serveis als mercats mundials (Unió Europea, Estats Units i Xina), en percentatge (2019 i 2023)

Font: Gràfic traduït de Raymond Torres i Patricia Sánchez Juanino. «El comercio exterior y la inversión internacional de la UE ante la reglobalización». *Cuadernos de Información Económica*, núm. 300 [en línia] (maig-juny 2024).

2.1. El gràfic mostra el paper de la Unió Europea (UE) en el comerç internacional. Responeu a les qüestions següents:

a) Exposeu per què la UE té una quota d'exportacions de serveis superior a la de mercaderies. Relacioneu-ho amb el model econòmic de la UE.
[0,5 punts]

***b*)** Tenint en compte el paper de la UE en el comerç internacional, segons les dades representades al gràfic, expliqueu dos avantatges i dos reptes de la seva economia en el context actual de globalització.

[1 punt]

2.2. Actualment la UE és una organització supranacional complexa, formada per vint-i-set estats amb interessos, nivells de desenvolupament i realitats territorials diversos. Responeu a les preguntes següents:

a) Quins van ser els sis països fundadors de la UE?

[0,6 punts]

b) Anomeneu dues de les institucions fonamentals de la UE i digueu quina és la seva funció.

[0,4 punts]

Exercici 3

[2,5 punts en total: la manca de coherència i cohesió en la redacció, i els errors gramaticals, lèxics i ortogràfics, així com les deficiències en la presentació, poden comportar un descompte de fins a 0,25 punts]

Fixeu-vos en la fotografia següent:

Eix comercial turístic a Benidorm (Alacant)

FONT: *Alicante Extra* [en línia] (14 febrer 2025).

3.1. A partir del que us suggereix la imatge, raoneu com penseu que incideix la massificació turística en el sector comercial d'una localitat.
[1 punt]

3.2. Esmenteu tres característiques del turisme que rep un municipi com el que mostra la fotografia.
[0,75 punts]

3.3. Enumereu tres possibles amenaces futures per a aquesta tipologia de turisme.
[0,75 punts]

Exercici 4

[2,5 punts en total: la manca de coherència i cohesió en la redacció, i els errors gramaticals, lèxics i ortogràfics, així com les deficiències en la presentació, poden comportar un descompte de fins a 0,25 punts]

Llegiu el text següent:

Els pagesos tornen a la carretera: «Ens estan portant a la ruïna»

La pagesia catalana ha reprès les mobilitzacions territorials amb l'objectiu de denunciar la greu crisi del sector primari, centrada en aquesta ocasió en els conflictes de convivència amb la fauna salvatge i les amenaces biosanitàries. Centenars de tractors han bloquejat nodes estratègics de la xarxa viària, com l'Eix Transversal (C-25) a Gurb i Cervera, punts on la infraestructura logística convergeix amb les zones de producció agrícola i ramadera de la Catalunya central i la Segarra.

Les reivindicacions d'entitats com Unió de Pagesos i Asaja posen el focus en la sobrepoblació de senglars i cabirols. Des de la geografia rural, aquest fet s'analitza com una conseqüència de la pèrdua del mosaic agroforestal, que facilita que aquestes espècies actuïn com a vectors de malalties (grip aviària, pesta porcina o llengua blava) i destrueixin fins al 30 % de les collites. Per als pagesos, la gestió cinegètica actual és insuficient i amenaça la viabilitat econòmica de les explotacions, que reben unes indemnitzacions que consideren minses.

Un altre eix del conflicte és la vulnerabilitat de les fronteres sanitàries. El sector reclama la prohibició de l'entrada de boví procedent de França per a evitar brots de dermatosi nodular, i exigeix controls fronterers més estrictes per a garantir la sobirania i la seguretat alimentàries. Tot i que el conseller d'Agricultura, Òscar Ordeig, ha promès celeritat en el pagament dels ajuts pendents, la mobilització subratlla un malestar estructural: la percepció que el sector primari està arribant al límit de la seva resistència davant de riscos ambientals i sanitaris que el territori ja no pot absorbir.

Font: Adaptació feta a partir del text d'Arnau Urgell. «Els pagesos tornen a la carretera: "Ens estan portant a la ruïna"». *Nació Digital. Impacte* [en línia] (29 desembre 2025).

4.1. L'autor del text fa referència a la necessitat que té la pagesia de buscar una solució a alguns dels seus problemes. Esmenteu quatre idees principals que s'exposen en el text i expliqueu dos problemes que s'hi plantegen i com afecten la pagesia catalana.
[1 punt]

4.2. La pagesia està enmig d'una crisi multicausal en què convergeixen diversos factors.

***a*)** Assenyaleu quatre dels principals problemes que afecten la pagesia catalana.
[0,6 punts]

***b*)** Esmenteu dues causes que expliquin la sobrepoblació dels animals que la pagesia considera una plaga, com els senglars o els cabirols.
[0,4 punts]

4.3. Justifiqueu si l'afirmació següent és vertadera o falsa: «Com a societat, ens podem permetre perdre pagesos, vistos com a productors d'aliments, perquè si som una societat terciaritzada podem comprar l'aliment a altres països.» Aporteu, com a mínim, dos arguments que fonamentin la vostra posició.
[0,5 punts]

Comprovació i 2a correcció:

3a correcció:

Etiqueta de l'estudiant

IEC
Institut d'Estudis Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés.

Sèrie 1

Exercici 1

Mapa Població estrangera a Espanya (any 2021)

1.1.

- El mapa mostra clarament que la població estrangera es localitza majoritàriament al litoral peninsular, especialment el litoral mediterrani, des de Catalunya fins a Andalusia, i també a les Illes Balears i les Illes Canàries (0,4 punts).
- Pel que fa al centre de la península, destaca la Comunitat de Madrid i la zona de "l'eix de l'Ebre" que inclou Lleida, Saragossa, la Rioja i Navarra (0,3 punts).
- Les comunitats autònomes on la presència de població estrangera és clarament elevada són: Catalunya, la Comunitat Valenciana, la Regió de Múrcia, les Illes Balears, les Illes Canàries i la Comunitat de Madrid (cal esmentar-ne 3: 0,1 punt per cada comunitat correcta, fins a un màxim de 0,3 punts).

Es valoraran com a positives, en general, les respostes les explicacions de les quals incideixin en el patró de distribució geogràfica esmentat. També es considerarà com a correcta si l'alumne, complementàriament, esmenta àmbits geogràfics amb una menor presència de població estrangera.

1.2.

Tenint en compte que la recerca de feina és una de les causes principals de les migracions, es pot establir una relació entre l'activitat econòmica i la presència destacada de població immigrant. Les zones més actives econòmicament i amb més oportunitats laborals són les que mostren una major presència de població d'origen estranger. Es valoraran els raonaments que vinculin l'activitat i el dinamisme econòmics amb la presència de població estrangera (0,15 punts).

En el cas d'Espanya podem observar el següent:

- A la zona litoral la població estrangera treballa majoritàriament al sector turístic i de serveis en general (0,2 punts).
- A les grans ciutats la població estrangera treballa majoritàriament al sector secundari i al sector serveis (0,2 punts).

- En algunes províncies interiors d'Espanya hi ha una elevada presència de població estrangera, que treballa majoritàriament al sector primari, agricultura i ramaderia (0,2 punts).

1.3.

Cal que l'alumne triï una de les opcions següents A o B (0,75 punts).

OPCIÓ A.

Cal assenyalar 3 impactes positius; 0,25 punts cadascun, fins un màxim de 0,75 punts.

En molts municipis rurals, la població autòctona ha disminuït a causa de l'envelliment i de la migració cap a les ciutats. L'arribada de població estrangera pot generar conseqüències positives per als nuclis rurals, com ara:

- Ajuda a revitalitzar l'economia local, ja que sovint assumeix feines en agricultura, ramaderia, petites indústries o serveis que costa cobrir amb població local.

- La població estrangera sol tenir una estructura d'edat més jove que la població rural autòctona, de manera que rejoveneix la població, augmenta el nombre de persones en edat laboral, incrementa la natalitat i la població jove, tot assegurant la continuïtat del municipi.

Gràcies a la immigració, alguns pobles que estaven en risc d'abandonament han estabilitzat o fins i tot incrementat la seva població. En conjunt, la immigració ajuda a equilibrar la piràmide d'edats i a garantir la supervivència social, econòmica i cultural de molts nuclis rurals.

- Evita el tancament d'escoles, comerços o altres serveis bàsics.

- Fa servir habitatges que estaven buits.

OPCIÓ B.

Cal assenyalar 3 mesures; 0,25 punts cadascuna, fins un màxim de 0,75 punts.

Algunes mesures que es podrien dur a terme són:

- Programes d'acollida i integració local, per reduir les barreres lingüístiques i socials i afavorir l'arrelament al territori, com ara:

- Incentius laborals i suport a l'emprenedoria rural, per dinamitzar l'economia local i aprofitar el capital humà que aporta la immigració, com ara:

Ajuts per a la creació o consolidació de petites empreses i cooperatives gestionades per població nouvinguda.

Programes de formació específica en sectors clau: agricultura ecològica, cures, artesania, economia circular, turisme sostenible.

Connexió entre empresaris locals i treballadors immigrants per cobrir vacants difícils.

Cursos gratuïts de llengua adaptats als horaris laborals.

Serveis de mediació cultural per facilitar la comunicació entre nouvinguts i administracions.

Activitats comunitàries (festes locals, tallers, clubs esportius) per fomentar la convivència i crear xarxes socials.

- Política d'habitatge i serveis bàsics per assegurar l'arrelament, per facilitar que les famílies estrangeres puguin establir-se de manera estable i contribuir al repoblament, com ara:

Rehabilitació d'habitatges buits o abandonats per oferir lloguers assequibles a famílies nouvingudes.

Millora del transport públic i de la connectivitat digital per reduir l'aïllament.

Garantia d'accés a serveis fonamentals (sanitat, educació, guarderia) per fer atractiva la vida al món rural.

Exercici 2

Gràfica. El paper de la UE en el comerç internacional

2.1.

a)

(0,5 punts)

La UE té una quota d'exportacions de serveis superior a la de mercaderies perquè el seu model econòmic està fortament basat en una economia terciaritzada i d'alt valor afegit. La major part de la seva activitat es concentra en serveis financers, consultoria, assegurances, transports, tecnologia, turisme i serveis professionals, sectors en què Europa és molt competitiva a escala global.

En canvi, la producció industrial pesa menys que en altres potències, especialment la Xina, que domina les exportacions de mercaderies gràcies a una estructura econòmica molt orientada a la manufactura i a costos de producció més baixos.

Així, el predomini del sector serveis en l'economia europea explica que la UE tingui una quota mundial molt elevada en serveis (al voltant del 22 %), mentre que la seva participació en mercaderies és menor.

b)

(1 punt)

Avantatges (0,25 per cada avantatge, 0,5 punts en total):

La UE destaca com una gran exportadora de serveis d'alt valor afegit (financers, tecnològics, transports, turisme, serveis empresarials). Els avantatges que li aporta la seva economia són:

- Lideratge en l'exportació de serveis d'alt valor afegit.
- Competitivitat global i ingressos estables.
- Posició forta en sectors innovadors en què la qualitat pesa més que el cost de producció.
- L'existència d'un mercat únic amb normes compartides facilita la internacionalització de les empreses i incrementa l'escala de producció.

Reptes (0,25 per cada repte, 0,5 punts en total):

- Forta competència de potències emergents (com la Xina).
- Risc de pèrdua de pes industrial, mentre que potències com la Xina augmenten la seva presència. La UE afronta el repte de mantenir una base industrial competitiva.
- Dependència de cadenes globals de subministrament. Moltes indústries europees depenen de components i matèries primeres de tercers països. Les tensions geopolítiques, la guerra comercial i la logística posen en risc la seva estabilitat productiva.
- Competència creixent en sectors tecnològics estratègics. La UE necessita reforçar la innovació en àmbits com ara els semiconductors, la intel·ligència artificial i l'energia verda per no quedar enrere respecte als EUA i la Xina, que inverteixen massivament en aquests sectors.

En un context de globalització i tensions geopolítiques, la UE afronta el repte de reindustrialitzar-se, diversificar cadenes de subministrament i mantenir la competitivitat davant d'economies amb costos més baixos i major capacitat productiva.

2.2.

a)

(0,1 per cada país, 0,6 punts en total)

Alemanya, França, Bèlgica, Països Baixos, Luxemburg i Itàlia.

b)

Cal indicar 2 de les institucions fonamentals de la UE i esmentar-ne la seva funció bàsica (0,2 punts per cadascuna de les institucions, 0,4 punts en total).

Les 4 institucions fonamentals de la UE són:

- El Parlament Europeu representa els ciutadans dels Estats membres i s'escull per sufragi universal, pren decisions sobre la legislació europea i aprova el pressupost de la UE
- El Consell Europeu està format pels caps d'Estat o de Govern dels països membres, defineix l'orientació política general i les prioritats de la UE.
- El Consell de la Unió Europea representa els governs dels Estats membres, reuneix els ministres de cada govern per adoptar lleis i coordinar polítiques,

adopta decisions sobre la legislació europea de forma conjunta amb el Parlament Europeu.

- La Comissió Europea representa els interessos comuns de la Unió i és el principal òrgan executiu, proposa noves lleis, que són estudiades i adoptades pel Parlament Europeu i pel Consell de la Unió Europea.

Es podran donar per bones les respostes en què l'alumne esmenti com a institucions el Tribunal de Justícia de la UE (garanteix les lleis), el Banc Central Europeu (política monetària) o el Tribunal de Comptes (auditoria).

Exercici 3

Fotografia. Eix comercial turístic a Benidorm (Alacant)

3.1.

[1 punt]

De la mateixa manera que passa amb l'habitatge, l'expectativa de guanys econòmics derivats del sector turístic a) fa pujar els preus del lloguer, b) expulsa el comerç menys rendible econòmicament, però més necessari per a la població, i 3) provoca que només s'hi puguin instal·lar els negocis més lucratius. (0,25 punts)

L'expulsió del comerç de proximitat beneficia les multinacionals, que poden pagar lloguers més alts i uniformitzen les ciutats: es troba el mateix tipus de comerç, i molt sovint de les mateixes firmes, en les diferents destinacions turístiques, amb la pèrdua progressiva del comerç local i de proximitat. (0,25 punts)

El panorama comercial resultant dificulta la vida del veïnat, que ha de recórrer més distància per fer les compres (lluny de les zones turístiques), i, sovint, a preus més cars. (0,25 punts)

Finalment, el monocultiu turístic porta a una dependència cada cop més alta del turisme, cosa que fa més vulnerable la ciutat pel fet de ser un sector molt volàtil i exposat a les crisis sobrevingudes. (0,25 punts)

3.2.

L'alumne ha de citar tres característiques dels turisme que rep un municipi com el que mostra la fotografia (0,75 punts; 0,25 per cadascuna):

- Turisme de sol i platja, propi de bona part de la costa mediterrània.
- Per aquest motiu, presenta una marcada estacionalitat, amb un pic d'afluència màxima a l'estiu (juny-setembre).
- Turisme internacional i estatal. Important presència de turistes estrangers (especialment europeus: britànics, alemanys, francesos...), si bé rep turisme a nivell regional i de la resta d'Espanya.
- Relació amb la natura i el turisme actiu, amb presència d'activitats com ara senderisme, submarinisme i activitats nàutiques.

Es podran donar per bones, en general, altres aspectes característics de les destinacions de turisme de sol i platja que esmenti l'alumne, més enllà del cas específic de Benidorm.

3.3.

L'alumne ha d'enumerar tres possibles amenaces futures per a aquesta tipologia de turisme. (0,75 punts; 0,25 per cadascuna)

Les principals amenaces futures, en termes generals, tot pensant en una destinació turística litoral (basada en sol i platja, natura i patrimoni) són les següents:

- Canvi climàtic:
    - Augment de temperatures i onades de calor que poden fer menys agradable l'estada a l'estiu.
    - Pujada del nivell del mar i erosió de les platges, afectant un recurs clau del turisme.
    - Major risc d'incendis forestals a l'entorn natural.
- Massificació turística:
    - Excés de visitants en temporada alta, que pot provocar saturació de platges, carrers i serveis.
    - Pèrdua de qualitat de vida dels residents i deteriorament de l'experiència turística.
- Degradació ambiental
    - Pressió sobre cales, camins de ronda i espais naturals.
    - Contaminació marina i generació excessiva de residus.
    - Dependència de la temporada d'estiu. Forta estacionalitat, que genera feina precària i infrautilització d'infraestructures la resta de l'any.
- Competència d'altres destinacions.
    - Altres zones de la Mediterrània poden oferir preus més baixos o infraestructures més modernes.
    - Risc de perdre atractiu si no es renova l'oferta turística.
- Pressió urbanística i habitatge turístic
    - Augment dels apartaments turístics que pot encarir l'habitatge per als residents.
    - Transformació del poble i pèrdua d'identitat local.

Exercici 4

Lectura. Els pagesos tornen a la carretera: «Ens estan portant a la ruïna»

4.1.

L'alumne hauria d'exposar un mínim de quatre de les idees següents [a raó de 0,15 punts cadascuna; 0,6 punts]

- La pagesia utilitza el bloqueig de nodes viaris clau (com l'Eix Transversal, la C-17 i l'A-2) per visibilitzar el seu malestar i col·lapsar la logística del país.
- Existeix una sobrepoblació d'espècies (senglars i cabirols) que ha esdevingut una "plaga" amb conseqüències econòmiques i sanitàries directes.
- El sector percep una manca de control en l'entrada de productes i animals de l'estranger (especialment de França) que posa en risc la producció local.
- Les indemnitzacions i ajuts públics actuals es consideren lents o escassos per cobrir les pèrdues reals de les explotacions.
- El sector exigeix noves lleis (com la cinegètica) i facilitats per gestionar el territori de manera més autònoma (caçar més).

L'alumne hauria de detectar un mínim de dos dels problemes següents [a raó de 0,2 punts cadascuna; 0,4 punts]

- La fauna salvatge destrueix les sembres i provoca pèrdues de fins al 30% de les collites en algunes zones.
- La proliferació de virus com la dermatosi nodular, la grip aviària, la pesta porcina o la llengua blava, sovint transmesos o agreujats per la fauna salvatge.
- L'entrada de boví de regions amb brots actius i la manca de controls fronterers efectius.
- El retard en els pagaments dels ajuts públics i la "ruïna" econòmica derivada d'una gestió mediambiental que el sector considera fallida.
- La manca d'una llei cinegètica clara que permeti controlar eficaçment les poblacions d'animals que danyen l'activitat agrària.

4.2.

a)

Assenyala 4 dels principals problemes que afecten la pagesia catalana.

L'alumne ha d'enumerar quatre dels principals problemes que afecten la pagesia catalana, d'entre els següents (a raó de 0,15 punts cadascuna; 0,6 punts):

- Desequilibri entre preu de producció del pagès i preu de venda al públic (cadena de valor), en què el pagès ha vist que els preus de venta s'han estancat i els preus de cost han pujat (preu del gasoil, fertilitzants, electricitat…).
- Manca de relleu generacional.
- Dificultat de l'accés a la terra sobretot en els pagesos joves.
- Burocràcia administrativa en els tràmits en general.
- Pressió per la instal·lació de parcs solars en zones agrícoles, perdent SAU.
- Canvi climàtic, que porta a una pressió de l'administració en la despesa d'aigua.
- Canvi climàtic, que porta a augment de factors climàtics com ara pedregades o sequeres.
- Crisis sanitàries com la pesta porcina, la grip aviària…
- Sobrepoblació de fauna salvatge com els senglars, cabirols o conills.
- Lluita entre el model tradicional i el model d'integració vertical (grans empreses).

b)

L'alumne ha d'esmentar dues causes que expliquin la sobrepoblació dels animals que la pagesia considera una plaga, d'entre les següents (a raó de 0,2 punts cadascuna; 0,4 punts):

- Pèrdua del model agroforestal que ha portat a un continu arbrat i que és fonamental per entendre la proliferació de fauna salvatge, on troba més refugi i aliment.
- Manca de depredadors naturals com el llop i l'os, cosa que ha portat a una situació de desequilibri bàsic entre presa i depredador.

- Hibridació. En el cas del senglar, és bàsic entendre que el creuament entre senglars i porcs de granja ha portat a una situació d'espècimens híbrids amb gran capacitat reproductora.

- Disponibilitat de cultius molt nutritius com el blat de moro, que fa que les femelles tinguin accés a aliment de molt bona qualitat i així tenir més gestacions exitoses.

- Canvi climàtic amb hiverns menys rigorosos i que ha fet baixar la mortalitat hivernal.

- Model de ciutat difusa que ha portat a facilitar la trobada ésser humà-animal, fent que els animals tinguin un major accés a menjar en àrees periurbanes (per exemple, punts amb contenidors).

4.3.

[0.5 punts]

Aquesta frase és falsa, ja que la pagesia és indispensable a qualsevol país. L'alumne hauria d'esmentar d'alguna manera almenys dos dels punts següents o d'altres que el corrector consideri també adequats:

Element productiu:

- és el que garanteix en una societat, l'autonomia alimentària, mantenint la producció dels elements bàsics en poder del territori. Un país no pot ser del tot depenent de l'exterior.

- estimula l'agroindústria, una de les més potents del país.

Element cultural:

- és un reservori cultural de coneixement ancestral d'una societat referent a eines, meteorologia, vocabulari, tècniques, llavors…

- manté la fesomia de l'essència tradicional i rural del país, preservant el paisatge agrari i fent funcionar tots els elements que s'hi troben (camins, parets de pedra seca…).

Gestors del territori:

- contribueixen al manteniment de zones lliures de boscos i biomassa, prevenint incendis.

- contribueixen a la biodiversitat, ja que mantenint el paisatge mosaic, mantenen també la biodiversitat en forma de totes aquelles espècies de fauna que necessiten espais oberts per a prosperar.

Vertebradors socials

- mantenen la població fixada al territori prevenint zones buides de població.